

◆ ST. OLAV ◆

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigr'id Undset, Lars Eskeland.
ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 4 - OSLO - TELEFON 23743

INNHold: Rosenkransbønnen. -- Ved et litet barns gravferd. -- En ny messeandakt. -- Jesus og jeg. -- Oprop til ungdommen. -- Ungdomsledelse. -- Program. -- Katolisismen i Holland. -- Således dør en helt. -- Sogneprest M. Swietlieks grav.

RETT + OG + SANNHET

Rosenkransbønnen.

Av Père Béchaux, O. P.

Over hele verden feires i år femtiårsjubileet for pave Leo XIII's første rundskrivelse om rosenkransen (oktober 1883). Som man vet var det jo i åttiårene at den videnskapelige materialisme begynte å herske ved universiteter og skoler, hvorfra den via de intellektuelle kretser bredte sig til det moralske og religiøse område.

Derfor vilde pave Leo XIII i sin første rundskrivelse om rosenkransen kalle alle kristne til et nytt åndelig korstog. Verden hadde glemt åndens primat og var blitt materialistisk, verden hadde glemt troens lære og var blitt rasjonalistis. Det er bønnens og i særdeleshet rosenkransbønnens oppgave å gjenoprette åndens primat i verden og bringe menneskene troens lys og styrke.

Hvad er rosenkransbønnen eller kortere sagt rosenkransen? Det er dette jeg vil forsøke å forklare for vår katolske ungdom i anledning av dens pilegrimsferd til St. Dominikus' kirke på rosenkransfesten, første søndag i oktober.

Rosenkransen er en bønn til vår Frelser Jesus, som vi ber sammen med hans mor Maria. Den består i inderlig forening av muntlig og betraktende bønn. Idet den troende ber 150 *Hill dig Maria*, inndelt i ledd på ti med et *Fader Vår* foran hvert ledd, betrakter han femten mysterier, d. v. s. femten begivenheter i Jesu frelserverk, nemlig hans fødsel og barndom, hans lidelse og død, hans opstandelse og herlighet. Herav kommer benevnelsene: den gledefulle, den smertefulle og den herlighetsfulle rosenkrans, idet en rosenkransbønn jo for det meste deles i tre avsnitt, hvorav et enkelt bes ad gangen.

Det er især i et protestantisk land meget viktig å påpeke, at rosenkransen ikke bare består av muntlige bønner, men at den også er en betraktning. Hvis vi sier

at rosenkransen bare består av 150 *Hill dig Maria* og 15 *Fader Vår*, da kan man med rette bebreide oss denne bønn og si at Jesus fordømmer den, når Han i bergprekenen sier: «Når I ber, skal I ikke ramse op mange ord som hedningene; for de tror at de blir bønnehørte, når de bruker mange ord. Gjør derfor ikke som de! For eders Fader vet hvad I trenger til, før I beder Ham.» (Matt. 6, 7—8).

Jeg leste nylig som forklaring av dette skriftsted: «Her advares mot opramsing av mange ord. Et avskrekkende eksempel er katolikkens rosenkrans.» Og man beskriver den på følgende måte: «150 ensformige påkallelser av Jomfru Maria samt 15 *Fader Vår*. De holder rede på antallet av leste bønner ved å flytte perler på en perlesnor».

Det er sant at vi bruker en perlesnor. Det er sant at vi ber 150 *Hill dig Maria* og 15 *Fader Vår*, men disse 150 *Hill dig Maria* er absolutt ikke ensformige påkallelser, og man glemmer å si hvorfor rosenkransen har 150 *Hill dig Maria*, og man glemmer især det vesentlige i rosenkransen, nemlig at den foruten muntlige bønner er en betraktning. Og denne betraktning deler de 150 *Hill dig Maria* i femten ledd, ikke bare for å hjelpe oss til å telle dem, men for å gi oss anledning til å tenke på Jesu frelserverk. Dette hører i den grad med til rosenkransens vesen, så at 150 *Hill dig Maria* uten betraktning er en rekke av gode bønner, men ikke rosenkransen.

Vi har sagt at rosenkransen er en bønn til vår Frelser Jesus, som vi ber sammen med hans mor Maria. Disse ord forekommer mig å være den riktige beskrivelse av hvad rosenkransen i virkeligheten er.

Den er en bønn til vår Frelser Jesus, til Jesus som

Frelser, til Jesus som både sann Gud og sant menneske. Gud fra evighet av, menneske «da tidens fylde er kommet og Faderen sendte sin Sønn, født av en kvinne, forat Han skulde forløse verden». (Gal. 4, 4). «Så har Gud elsket verden, at Han har gitt sin Sønn den enbårne, forat hver den som tror på Ham ikke skal fortales, men ha det evige liv. Gud har sendt sin Sønn til verden forat verden skal frelses ved Ham.» (Joh. 3, 16—17).

Jesu menneskevordelse og frelserverk har en dobbelt opprinnelse, både en himmelsk og en jordisk. Den himmelske er Hans lydighet mot Faderen, da Han — som vi leser i brevet til hebreerne 10, 5—7 — sa ved sin inntredelse i verden: «Offer og gave vilde Du ikke, men et legeme har Du beredt mig. Du hadde ikke behag i brennofre for synden. Da sa jeg: Se, jeg kommer — i bokrullen er det skrevet om mig — for å gjøre, o Gud, din vilje.» Og den jordiske opprinnelse til Jesu menneskevordelse er Maria bebudelse og hennes svar til engelen Gabriel: «Se, jeg er Herrens tjenerinne; mig skjæ efter ditt ord.» (Luk. 1, 38).

Jesu frelserverk begynner i hans moders skjød.

Jesu frelserverk fullbyrdes på korset, og Maria stod ved korset.

Jesu frelserverk fortsettes av apostlene, og Maria var sammen med dem da den Helligånd på pinsedag oppfylte dem og gav dem å tale, så de kunde lære alle folk.

Maria er altså den blandt alle skapninger som mest har tatt del i Jesu frelserverk. Når derfor en kristen vil strebe efter å nå til Jesu hjerte, må han gjøre det ved å eie det samme sinnelag som Maria. Ingen kjenner Jesus bedre enn hans mor. Ingen har tatt mere del i Jesu gleder og lidelser enn hans mor. Og ingen er mere delaktig i Jesu herlighet og triumf enn hans mor.

Vi må gjøre som Maria gjorde, hun som gjemte alle disse ting i sitt hjerte (Luk. 2, 19. 51) og sa til tjenerne i brylluppet i Kana: «Hvad Han sier eder, det skal I gjøre» (Joh. 2, 5).

Vi forstår nu at man med rette kaller rosenkransen et «forkortet evangelium», fordi man i de femten mysterier betrakter hele Jesu liv, hans død og frelserverk. Men man kaller den også «Marias salmer». Likesom det er 150 Davids salmer, har man i rosenkransen 150 *Hill dig Maria*. Og disse 150 *Hill dig Maria* er absolutt ikke ensformige, monotone påkallelser, for *Hill dig Maria* er den røde tråd som knytter de femten forskjellige mysterier til hverandre og som uavlatelig stiller den troende likeoverfor Jesu frelserverk. Det er stor forskjell på å be med Maria ved krybben, eller ved korset eller i himmelen. Det er stor forskjell på sammen med

Maria å be til Jesus i Betlehem, eller på Golgata, eller sittende ved Guds høire hånd.

Hvem forstår ikke nu at rosenkransen er en bønn av stor åndelig verdi og at den er en kort betraktning av evangeliet som passer for alle, for lærde og ulærde, for store og små, for menn og kvinner, for dem som ennå ikke kan lese og for dem som ikke mere kan lese. Det er et faktum at den som ber til Jesus sammen med Maria, aldri forneker Jesu guddom. Og det er et annet faktum at det moralske liv og respekten for kvinnen står høit i en menighet hvor man flittig og andektig ber rosenkransen.

Måtte vår katolske ungdom i Norge være glad i rosenkransbønnen! Den hjelper til å styrke troen og gir kraft til å følge Jesu og Marias eksempler i et rent og opofrende liv.

Fr. H. D. Béchaux, O. P.

Ved et litet barns gravferd.

(Melodi: Nr. 79 i Kat. Salmebok.)

*Herre, Du har kalt den lille
bort fra livets sorg og savn
og av englehender milde
førtes barnet i din favn.
Fra en dyster syndens verden
til et bedre hjem gikk ferden.
Klædd i dåpens nådeskrud
tok du det til dig, o Gud.*

*Nu i de forløstes klynge
hvor de rene gleder bor
også dette barn får synge
med i Sions jubelkor
og til helgenskarens glede
gå i forbønn med sin spede
røst for hjemmet her på jord,
og især for far og mor.*

*Støvet senker vi til hvile
uten bitterhet og nag.
La så tiden fremad ile
mot det store gjensyns dag.
Hver uskyldig sjel du kaller
inn i Sions lyse haller
er en rosenknop som får
åpne sig i himlens vår.*

*Jesus Kristus, gode hyrde,
lær oss bære sorgen rett,
aldri som en håpløs byrde
men et kors som Du gjør lett.
Hjelp oss, Frelser, dig å ligne,
så vi Herren kan velsigne
også ved den åpne grav,
både når han tok og gav.*

K. Kjelstrup.

En ny messeandakt.

Dette nummer av «St. Olav» bringer en ny messeandakt, bearbejdet av undertegnede. Denne andakt er skrevet for skolebarn, og den vil om ganske kort tid komme i særtrykk i form av små hefter av omtrent samme format som den utmerkede liturgiske messeandakt Mgr. Dr. K. Kjelstrup for noen tid siden har beriket oss med.

Skjønt denne liturgiske messeandakt, som holder sig nøye til den latinske messetekst, først og fremst er beregnet på hele menigheten — slik som det står i forordet — eigner den sig også for barnene alene. Det beste bevis er at den såvel i St. Olavs kirke som også i St. Halvards kirke — og vi tør formode i andre menigheter også — til daglig blir benyttet av våre katolske skolers elever.

I St. Halvards kirke vil endog snart *hele* menigheten be denne messeandakt høyt på den første søndag i hver måned.

Hvorfor da allikevel denne nye messeandakt?

Er den ikke overflødig?

Vi kan ta feil, men vi våger allikevel å mene, at den ikke er overflødig.

Mens undertegnede overveiet planen om å bearbejde en messeandakt for barn, henvendte noen av våre unge katolske elever sig til ham med det spørsmål, om det

muligens lot sig gjøre å skrive noen bønner i den stil barn pleier å uttrykke sig i, når de ber.

Planen syntes tiltalende, men her gjaldt det jo å undgå den fare å fjerne sig for meget fra de offisielle kirkelige messebønner. Det var jo strengt tatt ikke nødvendig å gi en ordrett oversettelse av messens *tekst*, som jo ofte kan være vanskelig nok for *barn*, men det var på den annen side påkrevet å holde sig til messens *tankegang* og å gi uttrykk for den på en barnslig måte.

Derved mente undertegnede å kunne bevare bønnenes liturgiske preg. Om det lykkedes ham, får leseren selv avgjøre.

Dessuten liker barn å synge. Derfor blev denne nye messeandakt forsynt med en del salmenumre, som man kan benytte til avveksling istedetfor noen av messebønnene.

Man kunde kanskje benytte begge messeandakter vekselvis hver annen dag, slik som det er mening å gjøre i St. Halvards kirke. På denne måte opnår man en variasjon, som barnene kanskje vil sette pris på.

Tilslutt benytter undertegnede denne anledning til ærbødig å takke hans høiærverdighet biskopen for hans tillatelse til å gi denne messeandakt i trykk, mens han på samme tid retter en hjertelig takk til de som har hjulpet ham i dette arbeide. Må Guds velsignelse være med det så det kan hjelpe våre skolebarn til en bedre forståelse og vurdering av vår tros helligste skatt: messeofret.

E. Laudy.

Jesus og jeg.

Messeandakt for skolebarn.

Når barnene benytter denne messeandakt i fellesskap, sies begynnelsesordene, som er trykt med kursiv, av en foreleser. Et kortere opphold gjøres ved tankestrekene.

Istedetfor noen av bønnene kan det til avveksling synges en salme. Numrene finnes angitt.

Den hellige messe begynner.

Presten kommer ut av sakristiet. Han går op til alteret, setter kalken ned på det, åpner boken og går ned igjen. Nu begynner messeofret, og jeg vil også begynne å be.

Presten ber om tilgivelse for sine synder.

I Faderens — og Sønnens — og den Helligånds navn. Amen.

Kjære Jesus, — presten vil ikke stå ved alteret med synder i hjertet. — Derfor ber han Dig om forlatelse — før han går op til alteret.

Snilde Jesus, — jeg vil heller ikke komme til Dig — med alt det gale jeg har gjort. — Du kjenner mig bedre — enn jeg kjenner mig selv. — Jeg gjør bestandig så meget — som ikke er riktig, — og næsten alltid det samme om igjen. — Det er jeg så lei for, — men idag skal jeg forsøke å være snildere. — Kanskje jeg så imor-

gen kan si til Dig: — igår var jeg ikke så slem. — Kjære Jesus, — når jeg ber slik, — så vil Du visst tilgi mig? — Så er jeg så glad!

Kyrie Eleison.

Presten ber: Kyrie Eleison. Det betyr: Herre, forbarm Dig over oss.

Kjære Gud, — det er bare en liten bønn, — presten ber nu. — Men Du hører den gjerne. — Derfor ber jeg den også:

Herre, forbarm Dig over oss.
Herre, forbarm Dig over oss.
Herre, forbarm Dig over oss.
Kristus, forbarm Dig over oss.
Kristus, forbarm Dig over oss.
Kristus, forbarm Dig over oss.
Herre, forbarm Dig over oss.
Herre, forbarm Dig over oss.
Herre, forbarm Dig over oss.

Gloria.

Presten står midt foran alteret og sier: Gloria. Det betyr: Ære være Gud!

Store Gud, — presten står nu for Ditt åsyn, — og taler så godt om Dig! — Jeg vil gjøre det samme, — og si alt hvad jeg vet om Dig.

Ære være Gud i det høie — og fred på jorden med de mennesker — som har en god vilje! — Vi lover Dig,

Oprop til ungdommen.

På den fjortende mai i år feiret vi vår første ungdomsdag under Sankt Halvarvs velsignelse.

Samme dags aften, mens vi var samlet i foreningslokalet, fikk vi som en gledelig overraskelse Patrenes hjertelige innbydelse til å feire vår annen ungdomsdag hos Dominikanerne.

Vi har alle sagt: ja!

På den første oktober er det fest i Dominikanerkapellet.

Vi vil feire denne fest, vi unge, med Patrene.

Denne gang blir det Sankt Dominikus, vi flokker oss omkring.

Den første oktober 1933 vil vi skrive i våre Annaler som vår annen ungdomsdag!

Måtte den bli like strålende vellykket som den første!

Det må nu Sankt Dominikus sørge for.

Og så: *vi alle!*

E. Laudy.

— vi priser Dig, — vi tilber Dig, — vi forherliger Dig!
Vi takker Dig, — vår himmelske Konge, Gud, allmektige Fader!

Herre Jesus Kristus, — Du som sitter ved Faderens høire hånd, — Du alene er den Allerhøyeste — med den Helligånd, — i Gud Faderens herlighet. — Amen.

(I sjele- og bøttemesser bortfaller Gloria).

Bønn.

Presten går nu til høire og sier: Oremus. Det vil si: La oss be.

Kjære Gud, — jeg ber med presten. — Gi ham alt det han ber Dig om, — både for ham, for mig og for alle andre mennesker. — Amen.

Epistel.

Nu leser presten et stykke av bibelen, omtrent hver dag noe annet.

Kjære Jesus, — det som Dine profeter og apostler har skrevet, — er altsammen sant og hellig. — Og jeg er glad over — å lese om det i religionstimen. — Hjelp mig derfor — til å huske det riktig godt.

Evangelium.

Presten går nu til venstre side. Der leser han om Jesus av Evangeliet.

Min kjære Frelser, — jeg tror alt hvad Du sier — og jeg vil så gjerne gjøre alt hvad Du ønsker. — Men Du

må hjelpe mig, — for ellers kan jeg det ikke. — Det vil jeg ofte be Dig om idag.

(Under Evangeliet kan det også synges: nr. 12, 22, 31 eller 40. I Sjelemesser: nr. 48).

Credo.

Nu står presten midt foran alteret og ber Credo: Jeg tror på Gud.

Jeg tror på Gud Fader, — den allmektige, — himmelens og jordens Skaper.

Og på Jesus Kristus, — hans enbårne Sønn, vår Herre, — som er undfanget av den Helligånd, — født av jomfru Maria, — pint under Pontius Pilatus, — korsfestet, død og begravet. — Som fór ned til dødsriket, — stod op på den tredje dag fra de døde, — fór op til himmelen, — sitter ved Gud Faders, den allmektiges, høire hånd, — hvorfra han skal komme igjen — for å dømme de levende og de døde. — Jeg tror på den Helligånd, — den hellige, katolske Kirke, — de helliges samfund, — syndernes forlatelse, — kjødets opstandelse og det evige liv. — Amen.

(I noen messer bortfaller Credo).

Offertorium.

Presten ofrer nu brød og vin til Gud Fader.

Gud, — vår Fader i himmelen, — se hvad presten nu gir Dig — og hør på hans bønn. Velsign dette brød og denne vin. — Det skal jo snart forvandles til Jesu

Ungdomsledelse.

I tider som nu formodentlig — la oss heller si: forhåpentlig — ligger bak oss, har man ofte oppfattet ordet «ungdomsarbeide» som et arbeide for ungdommen, uten tilstrekkelig å ta i betraktning at det også kan betegne et arbeide av ungdommen selvom det gjelder noe, som inderlig er knyttet til den katolske sjelesorg.

Man har ofte anvendt ordene «ungdoms-sjelesorg» og «ungdomsbevegelse» som to motsatte begreper, hvorav det første fremhever det passive, det annet det aktive element i ungdomsarbeidet. Man har ment at disse to begreper utelukker hinannen, og at disse to former for ungdomsarbeide er uforenelige. Man har endog gått så langt som å påstå at innen den katolske sjelesorgs ramme kunde det egentlig slett ikke være tale om en ungdoms-bevegelse, forsåvidt dette ord gir uttrykk for en aktivitet, et initiativ, som går ut fra selve ungdommen.

Den katolske Kirke — har man sagt — kjenner bare ungdomsomsorg.

Er dette riktig?

For det første må vi innrømme at de metoder som blev anvendt før verdenskrigen praktisk tatt — ikke teoretisk! la for liten vekt på den aksjonstrang som preger ungdommen. Ofte forsømt man å utnytte denne verdifulle gave, og deri ligger kanskje for en del år-

saken til at mange menneskers opofrende bestrebelse i ungdomsarbeidet i de forskjellige land ikke blev belønnet med de resultater, som man med rette kunde vente. Både initiativet og selve aksjonen kom for meget fra lederne, og dessuten hadde denne aksjon altfor ofte et rent negativt mål: å beskytte ungdommen mot de farer og fristelser, verden truer den med.

Den forholdsvis korte, men uhyre viktige livsperiode, som forbereder og innleder den voksne alder, blev ofte betraktet og behandlet som et selvstendig avsnitt, som bare trengte støtte uten at man erindret, at oppdragelsen til *selvhjelp* er enhver oppdragelses mål.

Ethvert ungdomsarbeide er imidlertid dømt til ufruktbarhet, hvis det nøier sig med rent forebyggende forholdsregler. Positivt arbeide må absolutt til. Det vilde dog føre for langt å utvikle denne tanke nu og på dette sted. Dessuten når ungdomsarbeidet ikke sitt mål, hvis det ikke klarer å oppdrage til selvstendighet. Men det gjør man aldri ved å *erstatte* de unges krefter, med ved å *lede* dem og ved å *støtte* dem der hvor de viser sig ennu for svake. «Ungdoms-sjelesorg» og ungdomsbevegelse hører sammen. Det ene uten det annet fører ikke til noe resultat.

Ungdommen trenger ledelse. Nu for tiden forlanger ungdommen endog en fast ledelse. Men nettop deri ligger vanskeligheten. Ledelsen må lære ungdommen å finne veien *selv*. Man må hjelpe for at den engang kan leve uten hjelp. Man må støtte for at den engang kan stå på egne ben.

kjød og blod. — Kjære Fader, — ta også imot mitt offer. — Ta begge mine hender i Dine, — og la mig bare gjøre med dem — hvad Du gir mig lov til. — Ta min sjel og mitt legeme. — Alt jeg har er Din eiendom. — Gjør med mig hvad Du vil. — Amen.

Prefasjon.

Presten er glad for at Jesus nu snart kommer på alteret. Han sier til Gud det peneste og kjærligste som Kirken kan si om Ham.

Kjære Gud, — jeg takker Dig, — fordi Du er så god! — Men jeg vet så lite hvad jeg skal si til Dig! — Hør derfor på Kirkens ord: — de er så vakre! — Og hvad Kirken sier — det mener jeg også. — Hvad englene synger for Din trone — det synger nu også jeg: — Hellig, — hellig, — hellig er Herren! — Himmel og jord har Han skapt! — Hosanna i den høie himmel! —

(Under prefasjonen kan det også synges: nr. 15, 25, 34 eller 43. I sjelemesser: nr. 50 (2 vers).

Før forvandlingen.

Nu varer det bare en ganske kort stund, så kommer Jesus selv til oss mennesker, for å fornye sitt korsoffer. Be nu *stille* i ditt hjerte: Kjære Jesus, — jeg er så glad for — at Du kommer til oss. — Velsign Paven, — velsign også vår Biskop — og våre prester. — Hjelp far og mor, — mine søsken — mig selv — og alle andre mennesker, — og la mig alltid være din venn.

Forvandlingen.

Presten bøier sig og sier Kristi ord: Dette er mitt legeme. Så løfter han den Hvite Krist op til tilbedelse. Vi hilser Ham velkommen og sier nu stille: Min Herre og min Gud!

Så bøier presten sig igjen og uttaler Kristi ord: Dette er mitt blod. La oss tilbe Jesu blod og si: Min Gud og mitt alt!

Efter forvandlingen.

Kjære Jesus, — nu er Du kommet til oss. — Hjertelig velkommen! — En gang lot Du Dig nagle på korset for mig. — Du vilde lide så meget, — fordi Du er så glad i mig.

I denne stund ofrer Du Dig igjen — for mig og mine synder. — Gud Fader i himmelen, — ta imot Jesu offer — som også jeg, ditt barn — sammen med presten vil gi Dig.—

Jeg gir også mig selv helt til Dig. — Jeg skjenker Dig hele denne dag, — alle mine lekser, — og alt mitt skolearbeide. — Alt vil jeg gjøre med glede for Dig — fordi Du, min Jesus — har lidt så meget for mig. —

Snilde Jesus, — jeg vil ofte tenke på Dig idag. — Amen.

(Efter forvandlingen kan det også synges: nr. 16 (1 vers), 26, 35 eller 44.

Også for ungdomsledelsen gjelder det — som i enhver form for oppdragelse — *å gjøre sig selv overflødig*.

Som sagt, her ligger vanskeligheten — kanskje ungdomsarbeidets vanskeligste problem: å forene frihet med autoritet. Og ikke bare *det*, men dessuten å finne de riktige proporsjoner mellom disse to begreper i de unges forskjellige utviklingsstadier.

«Den beste oppdragelse er i grunnen selvopdragelsen under en forståelsesfull og målbevisst ledelse.»

Den katolske ungdomsleder tror på «*anima naturaliter christiana*». Det vil si: han tror at ærlige sjeler før eller senere alltid finner veien til Kristus. Naturen fører alltid til Gud, hvis naturen blir sig selv tro. Vi må bare hjelpe naturen.

Han tror at Kristus bor i enhver døpt sjel. Ungdommens sjel, stemplet med dette kongemerke, er en fruktbar grobunn, som bare venter på sâmannens sæd.

Han tror at «*gratia supponit naturam*» — at nåden forutsetter naturen. Nåden ødelegger på ingen måte denne natur. Den går ikke utenom den: den bruker den som grunnlag og bygger på den. Vil den utvikle sig normalt og sundt, må den ha en sund natur som grobunn. Vi vil ikke øke det antall av psykiske krøp-linger, som finnes på jorden.

Pater noster.

Presten ber nu Fader vår. Be det med ham og si til Jesus at du idag vil be denne bønn sakte og pent.

Fader vår, — Du som er i himmelen, — helliget vorde Ditt navn — komme Ditt rike, — skje Din vilje som i himmelen så og på jorden. — Gi oss idag vårt daglige brød — og forlat oss vår skyld — som og vi forlater våre skyldnere. — Og led oss ikke i fristelse — men frels oss fra det onde. — Amen.

Agnus Dei.

Jesus, — Du som er så snild og god som et lite lam, — vask min sjel ren for alle synder — og forbarm Dig over oss alle.

Ved den hellige kommunion.

Gå så ofte som mulig til den hellige kommunion. Be nu denne bønn:

Kjære Jesus, — jeg vet at Du er så glad i mig, — skjønt jeg så ofte har bedrøvet Dig. — Se ikke på det gale jeg har gjort, — men på min gode vilje — og på Din Kirkes tro. — Gi Kirken og alle mennesker Din fred. —

Kjære Jesus, — Du har sagt: — La barnene komme til mig. — Se, jeg kommer! — Jeg er så glad i Dig! — Ta mig i Dine armer — og la mig aldri mere gå fra Dig. — Amen.

(Barnene kan også bruke denne og følgende bønn som åndelig kommunion).

Å «lede» ungdommen er ikke et embede. Det er et kall. Å lede er ikke det samme som «å optre med myndighet». Det er ikke engang det samme som å være initiativrik eller hjelpsom eller endog «populær». Det er meget mere. Den ekte leder lever sammen med ungdommen, øker dens glede, hører dens klager, bærer dets byrder. Å lede er ofte identisk med å lide.

«Jeg er Veien, Sannheten og Livet,» har Kristus sagt. Han var Fører. Men meget mere enn det: Han var Veien.

Han var mere enn Lærer. Han var Sannheten.

Han var mere enn et Forbillede. Han var selve Livet.

Den ekte ungdomsleder, han som ikke vil nøie sig med å lede de unge gjennom jordens trange gater, må føre dem langs *denne* Vei.

Og da han alltid vil opdage at selv de beste psykologiske kunnskaper og de dyktigste pedagogiske betingelser er utilstrekkelige, må han forkynne *denne* Sannhet.

Hvis han vil gi ungdommen et bedre eksempel enn sitt eget skyggebillede, må han lære den å se, å elske, å leve *dette* Liv!

Som Sankt Paulus sier:

«Mine barn, som jeg atter føder i smerter, inntil Kristus vinner skikkelse i eder.» (Gal. 4, 19).

Fram, Kristmenn, Korsmenn, Kongsmenn!

L.

Efter den hellige kommunion.

Når du har mottatt den hellige kommunion, må du ikke straks lese i bønneboken. Forsøk selv å tale med Jesus. Først deretter kan du be disse bønner:

Min kjære Jesus, — nu er Du blandt oss — og hos mig! — Hvor Du er god! — Jeg er så glad i Dig! — Det mener jeg virkelig. — Nu er vi to gode venner. — Kan vi ikke være det bestandig? — Jo, når jeg nu forsøker — ikke å gjøre mere noe galt. — Nu har Du vært så snild mot mig. — Hvad kan nu jeg gjøre for Dig idag? —

(Her må du tenke på hvad du vil gjøre for Jesus idag. Kanskje har du igår vært meget ulydig, eller doven, eller trossig for eksempel. Si da nu til Jesus: Min Jesus, idag vil jeg forsøke å være helt snild).

Bønn.

Presten står nu igjen foran messeboken og ber.

Jesus, — bli alltid hos mig. — Idag vil vi to gjøre allting sammen, — Du og jeg. — Jeg vil ikke bedrøve Dig med noen synd. — Kjære Jesus, — velsign nu Ditt barn. —

Presten gir velsignelsen.

Gjør nu korsets tegn og si:

I Faderens — og Sønnens — og den Helligånds navn. — Amen.

(Under det siste Evangelium kan det synges: nr. 19, 28, 38 eller 46. I sjelemesser: nr. 53).

Lovet være Jesus Kristus!

Program for Ungdomsdagen

ST. DOMINIKUS KAPELL — Neuberggt. 15 Oslo.

Søndag den 1. oktober 1933

Messe kl. 8.30 presis.

Før messen: Ungdomssangen, 1ste vers.
Festpreken ved velærv. P. A. Lutz, O. P.
Ungdommens felleskommunion.
Efter messen: Ungdomssangen 2. og 3. vers.
Fellesfrokost hos Dominikanerne.

Levitmesse kl. 10.30 presis.

Før levitmessen: «Vi elsker vår Kirke».
Missa de Angelis ved O. K. Y.'s sangkor.
Festpreken ved Hans Høiærverdighet
Mgr. Dr. J. Mangers.
Efter messen: Ungdomssangen.
Efter messen blir alterets høihellige Sakrament
utstillet inntil Completorium.

Completorium kl. 6 presis.

Efter velsignelsen: Store Gud, vi lover Dig.

Møte for Ynglingeforeningen kl. 7.30
i St. Halvards Foreningslokale.

Sang og musikk. — Bevertning. — Underholdning.

Katolisismen i Holland.

Fra «Het R. K. Centraal Bureau voor Onderwijs en Opvoeding», hvis direktør er Dr. Th. Verhoeven Pr., har vi mottatt følgende:

«I «St. Olav» nr. 31, som vi på grunn av vår sommerferie først har sett i forrige uke, har vi funnet en artikkel om «Katolisismen i Holland». Hvad der står i den er i sin helhet riktig, men det er på langt nær ikke fullstendig.

Det er sant at her i Nederlandene «Kirken bestyrer selv . . . sine skoler uten at staten legger noen hindringer i veien». Likeledes er det sant, at «det katolske skolevesen står meget høyt i Holland» — men det er en feiltagelse, når der sies at «til undervisningen anvendes mest ordensfolk».

I de katolske folkeskoler er forholdet mellom ordensfolk og lægfolk som 4,104 til 10,095 — altså rekrutteres 5,991 fler av lægfolk. Og i de høiere skoler er forholdet ordensfolk til lægfolk som 292 til 556 — altså 264 fler lægmenn enn ordensfolk.

Dessverre har bladets meddeler også, da vedkommende gav sine opplysninger om de nederlandske skoleforhold, glemt å påpeke det merkverdige faktum, at i vårt lille land er forholdet mellom den katolske under-

visning og de høiere myndigheter et unicum — kanskje enestående i hele verden.

Dette enestående forhold er resultatet av en 100-årig politisk strid.

Allerede for lenge siden blev katolikkene i Holland uavhengig av staten og fikk den frihet som nevnes i artikkelen i «St. Olav» og som de erobret sig i stridens første stadium, så at skolevesenet allerede før i tiden — i begynnelsen helt ved egne midler og siden med en liten pekuniær understøttelse — befant sig i en blomstrende tilstand.

Og litt etter litt opnådde katolikkene stadig større og større pengebidrag av de offentlige midler, inntil i 1920 kronen på verket blev satt ved undervisningsforfatningen som bragte det såkalte «finansielle likestilthet» mellom offentlige og private (katolske) skoler.

Ifølge denne «likestilthet» bestrides de katolske skolars utgifter av de offentlige kasser (stat- og kommunekassene).

Staten utreder de katolske rektor-, overlærer- og lærerlønninger likesåvel som den betaler lønnen til de ved de offentlige statsskoler ansatte lærere — samtidig som at de katolske skolars direksjoner beholder all sin selvstendighet og selv ansetter sine lærerkrefter.

Til og med bestrider kommunene omkostningene ved skolebygningene og skoleinnredningene såvel av de katolske lavere som de høiere skoler. Allikevel er og blir de katolske skolehus de katolske menigheters eller forstanderskaps eiendom, og forstanderne har rett til selv å velge lærebøker og undervisningsmateriell.

Således dør en helt —

Kinas jord er vetet med misjonærenes blod. Og blir det den dag i dag — kun hører vi ikke alltid om det. De ofre, som der bringes til Guds forherligelse er oftest også skjult i Gud. Men engang imellem finner en beretning vei til Europa, og da — da gripes selv det uroligste tidens barn av en stille undren og ettertanke: «Hvad er det jeg tar mig for? Hvorledes lever jeg? Hvorfor lever jeg —?»

Og mange skimter et nytt livsmål, en ny kraft: «Komme ditt rike!»

Stille går dette for sig — men ennå den dag idag er «martyrenes blod Kirkens såkorn —»

Her er en av dem, disse Guds utkårne på jorden:

Den 24. mars i år blev pater Othmar Stimpfl fra Syd-Tyrol overfalt på sin stasjon i det indre Kina av røvere. Tre mann trådte inn i hans værelse og forlangte penger. Samtidig knallet det første skudd som traff pater Othmar i underlivet. Han sprang ut av døren, men de innhentet ham i trappen, drev ham tilbake med kolbeslag og sperret ham inne i værelset. Så løp de sin vei. Noen foreldreløse barn som bodde i nabo-huset hos ordenssøstrene ropte om hjelp, og man fant pateren liggende hårdt såret på gulvet i en helt hjelpe-løs forfatning.

En kinesisk prest gav ham den siste olje og man vilde ta den tunge prestedrakt av ham, da han led forferdelig. Men han vilde ikke tillate det:

«Man har drept mig i min hellige embedsdrakt, og jeg vil dø i den.»

Og nu begynte et martyrium som varte 28 timer. Intet øieblikk mistet pater Othmar bevisstheten, skjønt underlivet var helt oprevet, og der gikk koldbrand i såret. Han sa kun at han ønsket ingen å lide så forferdelig som han gjorde nu, enn ikke de som var skyld i disse smerter.

Under grufulle lidelser nærmet tiden sig midnatt før Maria bebudelse. Da ba pater Othmar med klar stemme Angelus og sa:

«Dette er tiden hvor Ordet blev kjød — hvor herlig å få dø idag!»

Så opofret han sin død for misjonen. Han lot bringe et krusifiks og sa:

«I år kan jeg ikke feire Langfredag med Eder — derfor vil jeg nu kysse Jesu sår og dø med Frelseren idag.»

I de største lidelser var han besjelet av en indre glede: «I mitt liv har jeg hatt tre skjønne dager: primissdagen, professdagen og dagen idag — og min dødsdag er den vakreste. Jeg vil bønnfalle Gud at han vil sende Eder tre misjonærer istedetfor mig.»

Så bad han alle om tilgivelse, og da klokken nærmet sig 9 aften drev de rasende smerter ham ut av sengen som var helt gjennomtrukket av blod. Han gjorde et par skritt og sank om på en stol:

«Be, be — — Herre Jesus, til Dig anbefaler — —» så sank han sammen og døde.

I all sin enkelhet forkynner en slik beretning mer virkelig kristendommen enn mange lange prekener og oppbyggelige artikler.

Sogneprest M. Swietlieks grav

på kirkegården i Drammen med det reiste monument, utført av stenhugger S. Sigvartsen, Lier. Sogneprest Rottier har sendt oss dette bilde og gjentatt sin takk til alle de, hvis kjærlige bidrag har muliggjort at dette vakre minne er blitt satt som den siste synlige hilsen til den avdøde sjelesørger.

Men samtidig med at vi oppfyller sogneprest Rottiers

ønske vil vi benytte anledningen til etter opfordring av flere av bidragsyderne å uttale deres glede over det tiltak som har muliggjort at de kunde få opfylt noe som de følte som en kjærlighetsplikt mot den avdøde. Det er hans konvertitter, hans skriftebarn, de hvis sjelesorg var betrodd ham og som stadig husker ham med takk og ærbødighet, som har bedt oss ved leilighet å bringe denne hilsen til pastor Rottier, som har tatt initiativet til innsamlingen ut fra et virkelig brodersinn.

† In memoriam.

Vår kjære gamle trosfelle fru Marie Weiss blev den 20. septbr. bragt til den siste hvile på Østre gravlund. Hun efterlater sig et stort savn blandt slekt og venner, fordi hun på en sjelden kjærlig og eksemplarisk måte opfylte de mange plikter som et langt liv alltid medfører for et ansvarsbevisst menneske. Like til det siste — hennes sykeleie var forholdsvis kort — viste hun en levende interesse for troens og Kirkens liv, hvis utvikling hun har kunnet følge i mange år. Hennes begravelse blev en stille men veltalende hyldest fra begge Oslo-menighetene til et menneske, som både i sitt liv og i sin død har gitt oss alle et praktfullt eksempel på hengivenhet i Guds hellige vilje. Vi bevarer hennes minne i opriktig takknemlighet. Hun hvile i Guds fred!

Sognepresten.

Herhjemme: —

FREDRIKSTAD. Den herværende katolske ungdomsforening hadde generalforsamling 21. ds. Da formannen O. P. Olsen bestemt fraba sig gjenvalg valgtes Zack. Backer jun. uten motkandidat. Den nye formann overrakte den gamle en vakker vase med blomster fra foreningen som en takk for det arbeid den 60-årige yngling har nedlagt i de år han har stått som formann.

STAVANGER. St. Svithun menighet hadde søndag 17. septbr. den glede å feire innvielsesfest i sitt nye foreningslokale. For anledningen var sogneprest van der Vlugt fra Haugesund invitert, samt de som hadde forestått arbeidet. Pastor van der Burg foretok innvielsen og holdt derpå en kort tale over foreningslokalets egentlige betydning for oss katolske, samtidig som han benyttet anledningen å takke byggmester, malermester, idetheletatt alle arbeidere, som så samvittighetsfullt hadde utført alt. Lokalet rummer ca. 200 mennesker og er meget vakkert, holdt i lyse, varme farver. En plattform bygget som scene forhøier det koselige og intime ved lokalet. — Efter vi hadde spist blev der opført en liten lokal sketch, som vakte megen munterhet, og lille Eva Müller overrakte derefter vår avholdte sogneprest en vakker bukett roser som et lite synlig tegn på menighetens takkemlighet for alt hans strev ved reisningen av lokalet. En av menighetens venner hadde forfattet en meget vakker prolog som han fremsa. Tilslutt servertes frukt. Festen forløp i en utmerket stemning, som lovet godt for de kommende møter fremover vinteren. Den 6. oktober begynner jo basar, som vi håper vil gi oss midler for menighetens virke til kirkens fremgang. — Under festen innløp et gratulasjonstelegram fra hans høiarverdighet biskop Mangers. Menigheten sendte biskopen et takketelegram.

N. . .